

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Ильпанурская основная общеобразовательная школа»

Рассмотрено на заседании Педсовета Протокол № От августа 2020г	Согласовано Заместитель директора По УВР МБОУ «Ильпанурская ООШ» _____/Г.Г.Князев/ « 27» августа 2020г.	Утверждено Директор МБОУ «Ильпанурская ООШ» Приказ № 12/13- О от 27.08.2020г.
---	--	---

**Рабочая программа
учебного предмета
«Родная /марийская/ литература»
на 2020-2021 учебный год**

9 класс

Васильева Маргарита Ивановна,
Учитель марийского языка, литературы, ИКН

Ильпанур 2020г.

Умылтарен возымыш

I. Рабочая программа составлена:

- на основе примерной программы по марийской литературе для основной школы /5-9 класс /Подготовили В.Т.Михайлов, П.А.Апакаев/ -- Йошкар-Ола, 2014.

- В.В.Кузнецов, Н.В.Кузнецова. Учебник марийского языка для 9 класса. /Допущено Министерством образования Республики Марий Эл – Йошкар-Ола, ГУП РМЭ «Марийское книжное издательство», 2011.

- на основе Рабочей программы «Марий литератур» 9 класс В.В.Кузнецова, Н.В.Кузнецовой. Выпущено ГБУ ДПО РМЭ «Марийский институт образования», 2016год.

II. Рабочая программа соответствует следующим нормативным документам:

1. Федеральному государственному образовательному стандарту основного общего образования (приказ Министерства образования и науки Российской Федерации № 1897 от 17.12.2010 г.) (с изменениями от 29.12.2014 г. № 1644, от 31.12.2015 г. № 1577);

2. Письмо Министерства образования и науки РМЭ от 14.05.2015 г. № 3418 «О переходе на ФГОС с 1 сентября 2015 г. во всех 5 классах»;

9 класслан паша программе марий литератур программе(2014 ий) негызеш возалтын. Тыгак федеральный стандарт дене кельштаралт толын. 2014 ийысе программыв авторжо – В.Т.Михайлов, П.А.Апакаев. Программе кугыжаныш образовательный стандартын федерал компонентше да моло нормативно-правовой документ-влак негызеш возалтын.

Документын структурыжо.

Тиде паша программа тичмашлык документ. Тышке вич раздел пура: умылтарымыш серыш, туныктымо тематический план, тунемме курсысо темын содержанияйже, йоча – шамычын шинчымашым налме требований, кучылтмо литератур. Паша программа тема – влакын содержанияйжым келгемден почын пуа да мыняр шагатым кажне теме дене эртараш шонымым рашемда.

Йылме лывыртеме пашат виан толшаш.: классыште тунемше кажне йоча шке шонымашым чаткан, литературно чын почын пуышаш.

Программын цельже: кыдалаш школан ямдылыме марий литератур программе – туныктымо пашаште тун документ, тудо йоча-влаклан шочмо йылме нерген могай да мыняр шинчымашым, тудым кучылт моштымо усталыкым пуаш кълмым палемда. Программе предметын турлө ужашыжым тунемме радамым палемда, нунын коклассе кылым класс гыч классыш пенгыдемден толаш йонным ышта.

Задачиже –влак:

1. Произведений - влаклан пуымо умылтарымыш паша радамым палемден, йоча-влаклан келге шинчымашым пуаш;
2. Сылнымутан литератур айдемын эстетический да этический ойыртежым, чон моторлыкшым почын, у тукумым нравственныйда морально –этически шуараш;
3. марий калыкын культурыжо дене палдарен, тудын сенымашыжым тўзатен шукемден моштышо тукумым кушташ; тудо шочмо калыкын поро койыш-шоктыш

да ылыш-йула ойыртежым арален кодаш да шке ўмыр-пўрымаштыже умбакыже шуяш ямде лийшаш.

Тунемше моштышаш:

9 классыште тунемше шинчымашым налме дене пырля, тудым ,моштен, ылышыште кучылтшаш. Ий мучаште тунемше мом ыштен моштышаш:

- Произведенийысе герой-влакын типичный сыныштым рашемден кертшаш.
- Жанр ойыртежым палышаш.
- Ушеш тунемме текст-влакым сылнын да устан каласкалышаш.
- Произведенийын идейный содержанияжым, чоналтмыжым, образ радажым, йылме ойыртежым умылтарен сенышаш.
- Произведений да герой-влак нерген шке шонымыжым ойлен да возен кертшаш.
- Йодыш-влаклан кумда вашмутым, посна геройлан але герой-влаклан танастарыме сынан характеристикым пуэн моштышаш.
- Лудмо произведенийлан простой да сложный планым ыштен моштышаш.
- Шкевуж лудмо произведенийлан, ончымо кинолан, спектакльлан, телепередачылан рецензийым возен кертшаш.
- Литературно-критический статья-влаклан конспектым да планым ыштен моштышаш.

Тунемме пашан лектышыже

Личностный лектыш

- шочмо калыкын да тыгак России да тулямбал калык-влакын тувыраштым, ылыш-йула ойыртежым, чон поянлыкштым сайын палышаш; шке калыкым да Шочмэлым йбратьшаш;
- тунеммашын кулешлыкшым сайын умылышаш, умбакыжат шке шинчымашым келгемден да шарен шогышаш; ылышыште шке вержым кычалшаш; могай пашам ыштен кертмыжым палышаш;
- туняжмашыж дене кажне калыкын, енш шкешотан ул-мыжым умылышаш, кызытсе шанче вианмым да мер ылыш кукшы-тым ужын да шижын моштышаш;
- кеч-могай енынат, калыкшат шкешотан улмыжым умылышаш, пагалышаш; тудын туняончалтышыжым, иылмыжым, йулажым жаплышаш; моло ен-влак дене мутланышаш, нунын ой-ыштым умылышаш;
- изирак да кугурак, иктанаш-влак коклашат, вес калыкын енже-шамыч коклашат шкем кулеш семын кучышаш;
- школ да мер ылышыште шке кулешлыкшым умылышаш да моло дене тӧр пашам ыштышаш;
- яндар чонан поро айдеме лийшаш; самырык ен шке ыштыме пашажлан вуйын шогышаш, ойлымо шомакшылан мутым кучышаш;
- кеч-могай паша годымат, тыглай ылышыштат чыла денат мутланен моштышаш, ик ойыш шуаш тыршышаш;
- туняште ылышын эн шерге улмыжым умылышаш; йыр пӧртӧсым аралаш кӧлмым палышаш;
- ешын, воктенысе лишыл ен-влакын эн кӧлешан да шерге улмыштым умылышаш да нуным аралаш кӧлмым палышаш;
- шочмо, пошкудо да тунямбал калык-шамычын сылнымут туняштым тунемме гоч моторлык, патырлык нерген умылышаш.

Метапредметный лектыш

- тунеммашын кӧлешлыкшым шке умылышаш, ончылан у задачым шынден кертшаш;
- шонымашке шумо корным шке ужын моштышаш, кулеш годым шуко корно гыч иктым ойырышаш;
- шонымашке шуашлан ыштыме пашажым шке аклышаш, йонылышыжыш муын моштышаш; кулеш гын, шонымашке вашталтышым пуртен кертшаш;
- туналме пашан чын але чын огыш корно дене каяш туналме жапшым шижшаш, чынжым ойырышаш да иктепшен моштышаш;
- пашаште тӧрлӧ схеме, символ, модель ден пале-влакым шкалан йӧршым ыштен моштышаш але улшыжым кучылт кертшаш;
- умылен лудын моштышаш; туныктышо да иктанаш-шамыч дене пашам ыштен кертшаш; шкетын але грушо дене ыштен кертшаш; учашымашке пурен але тушеч лектын моштышаш; шке шонымашым ушандарен ойлен кертшаш;
- йылме поянлыкым ылышыш тӧрлӧ йыжынлаштыже кулеш семыш кучылтшаш; ойлымо да возымо йылмым моштен кучылтшаш;

- кызытсе информационно-коммуникационный технологийым кучылт моштышаш.

Предметный лектыш

- сылнымутан произведенийлаште нӧлталме тӱн проблеме-влакым ужын да аклен моштышаш;

- литератур произведений да тудым возымо жап кокласе кылым умылышаш, сылнымутышто нӧлталме курымашлык да тачысе кечын нравственный негызшым рашемдышаш;

- литератур текстам лончылен моштышаш: род ден жанр ойыртемем, темым, тӱн шонымашым, возышын кумылжым шижшаш, герой-влакын койыш-шоктышышгтым рашемдышаш, ик але икмъяр произведенийысе герой-влакым танастарен аклышаш;

- произведенийыш сюжет элементшым, чоналтмыжым, ийлымжым, сӧрастарыме йӧн-шамычым рашемдышаш, идейно-художественный содержанияжым почмаште нунын верыштым палемдышаш;

- сылнымутан произведенийым лончылымаште литературшанче терминологий дене пайдаланен моштышаш;

- литератур полшымо дене шочмо калыкнан илен толмо корныжым, ойыртемалтше койыш-шоктышыжым, кӧргӧ чон моторлыкшым, тӱвыражым, йылме вий-куатшым, поян вершӧржым шижын да ужын моштышаш, тиде поянлыкым вес калыкын уш-акыл да шӱм-чон поянлыкышт дене танастарен аклышаш;

- сылнымутан произведений деке шке кумылжым ончыктышаш, нунылан акым пуышаш;

- литератур произведений нерген шке шонымашым каласен моштышаш;

- авторын позицийжым умылышаш да тудын деке шке кумылым ончыктышаш;

- тӱрлӧ жанран произведений-влакым колыштын да лудын умылышаш;

- шочмо йылмын мут поянлыкшым да, текстым кучылтын, произведенийын содержанияжым каласкален моштышаш, лудмо але колыштмо текст почеш йодышлан вашмутым пуышаш, монолог ден диалогым чонышаш;

- тунемме произведений-влакын тематикыпшт да проблематикыштым лончышымаш дене кылдалтше изложений ден сочиненийым, классыште да мӧнтыштӧ возымо творческий пашам бшытышаш;

- литератур произведений-шамычым эстетик могырым аклышаш;

- сылнылыкым ужын да шижын моштышаш.

Тунемшаш материалым шагат шот дене шеледымаш

Лудаш да тунемаш -24 шагат

Шке семын лудаш да канашаш – 2 шагат

Йылме лывыртыме паша- 6 шагат

Ончылмут. Марий сылнымутан литератур нерген умылымаш. – 1 шагат

Я.Ялкайн. Илыш да усталык корныжо. М.Горький ден Я.Ялкайн кокласе кыл – 4 шагат.

Лудаш да тунемаш : «**Андрей Толкын**» повесть (ужаш-влак)

Лит.теорий: Ойлымашдаповесть. Тема,идей.Биографий да автобиографий.

К.Коршунов. Илыш да усталык корныжо – 4 шагат +3ш.ЙЛ.

Лудаш да тунемаш : «**Аксар ден Юлавий**» драме.

Лит.теорий:драме, трагедий, комедий, нунын икгайлыкышт да ойыртемышт.Произведенийын чоналтмыже, сюжетше.

Н.Ильяков.Илыш да усталык корныжо – 5 шагат

Лудаш да тунемаш : «**Опак Микита**» роман (ужаш-влак). «**Онтон Йыван**» ойлымаш.

Семен Вишневский. Илыш да усталык корныжо – 3шагат + 1ш. ЙЛ.

Лудаш да тунемаш : «**Пиал**»поэме.

Лит.теорий: лирический герой, литератур герой. Автор-повествовательнын образше.

Шке семын лудаш да канашаш: В.Чалай . «Авамлан серыш».С.Вишневский. «Шум гыч шумыш». М.Джалиль. «Мыйын мурем»

Кызытсе марий литературын виянме ойыртемеже. – 7 шагат:

Обзор урок – 1 шагат.

Ю.Рязанцев. Илыш да усталык корныжо – 1 шагат.

Лудаш датунемаш : «**Ава шум**» («Туня умбалне шарлыше балладе»)

М.Илибаева.лыш да усталык корныжо – 3 шагат.

Лудаш да тунемаш : «**Орина кова**» повесть

С.Эсаулова. Поэт нерген ой – 1 шагат.

Лудаш да тунемаш : «Чодыра» почеламут.

А.Васильев. Поэт нерген ой – 1 шагат.

Лудаш да тунемаш : «**Мый йол умбалне пенгыдын шогем**» почеламут.

Шке семын лудаш да канашаш: М.Ушакова «Авамын куэже»

Арво Валтон. Эстон сылнымут мастар нерген ой – 1 шагат.

Лудаш датунемаш : «Тиде ик илышетлан мо тыланет кулеш» почеламут.

Ушеш тунемшаш произведений-влак:

А.Васильев. «Мый йол умбалне пенгыдын шогем».

С.Вишневский. «Пиал» (ужаш).

Н.Ильяков. «Опак Микита» (роман гыч келшыше ужаш).

Ю.Рязанцев. «Ава шум».

С.Эсаулова. «Чодыра».

Йылме лывыртеме паша

Сылнымутан, научно-популярный да публицистике сынан текст-влакым сылнын, йукын, раш, умылаш лийшын лудмаш, планым чонымаш. Роль дене лудмаш, сылнымутан произведенийым модын ончыктымаш. Тунемше-влакын лудмо компетенцийыштым вияндаш полшышо негыз семын тунемме текстым наизусть устан да сылнын каласкалымаш. Текстлан устный комментарий, устный доклад-сообщений. Содержанийым тўрлө йөн дене (тичмашын, кўчыкын, тўнжым ойырен, комментарий дене, герой ден событий-влаклан акым пуэн) каласкалымаш. Шкевужа лудмо литератур да изобразительный искусство произведений-влаклан, ончымо спектакль але телепередачылан, тусо событий ден герой-влаклан акым пуымаш. Литератур произведенийлан аннотацийым, аклыме ойым (отзывым) возымаш. Произведенийым лончылымо да тыгак искусствын моло ужашлаштыже сылнымут образым да мут образым турлб ситуацийлаште кучылтмо дене кылдалтше йодыш-влаклан вашмутым пуымаш. Персонаж-влаклан ойлымо-возымо характеристике (тун туткыш портретым да йылме ойыртемым лончылы-машлан ойыралтеш), герой-влакын койыш-шоктышыштым да чон-шижмашыштым танастарымаш. Сылнымутан произведенийыште сюжетым, конфликтим да эпизодым (кульминационный, финальный) лончылымо сочинений, событийым аклыме нравственно-философский темылан сочинений, шкевужа лудмо произведенийлан аклыммут. Произведенийын сылнымут тўняжым (тематике, идей, проблематике, пафос, сюжет, конфликт, чоналтмаш, образ системе, авторыи позицийже) лончылымо сочинений, писатель нерген (ешартыш материалым кучылтын) каласкалымаш. Произведенийын посна проблемыжым (жанр, композиций, йылме, проблематике, молат) лончылымаш дене кылдалтше сочинений, тыгак изирак эпический да лирике сынан произведений-влакым тичмашын аклен возымо творческий паша. Сылнымутышто мучаш марте шуйнышо («сквозной») темылан сочинений, нравственно-философский да публицистике сынан сочинений-эссе, шкевужа лудмо

произведенийлан аклыммут (цитатым кучылтын да танастарен"возымо), литературно-критический статья-влаклан конспект. Творческий компонентан изложений. Реферат да проект паша.

Сочинений ден изложений тунемше-влакын шонымым чын да радам дене каласкален моштымштым, йылме дене пайдаланыме усталыкыштым тергыме тун йонлан шотлалтыт.

V - IX класслаште сочинений ден изложений программын «йылме лывыргыме паша» ужашыж дене келшышын эртаралтыт.

Тичмаш изложенийлык текстын кугытшо тыгайрак лийшаш: V классыште - 1-1,5 странице, VI классыште - 1,5 - 2; VII классыште - 2-2,5; VIII классыште - 2,5-3; IX классыште - 3-3,5.

VIII да IX класслаште иктешлыше тичмаш контрольный изложенийын текстше 50 мутлан кугурак лийын кертеш: тыште изложенийым урокышто ямдылалтде возаш туналыт.

Классыште возымо сочиненийын кугытшо тыгайрак лийшаш: V классыште - 1 - 1,5 странице, VI классыште - 1,5 - 2; VII классыште - 2 - 2,5; VIII классыште - 2,5 —3; IX классыште -3-4 странице.

Туныктышо палышаш: сочиненийын кугытшо моло турлат лийын кертеш. Тидлан турло амал уло: сочиненийын стиль да жанр ойыртемеже, темыже да шонымашыже, тунемше-влакын писын але эркын возымышт, нунын класс гыч классыш кушкын-виян" толмышт. .^,

Сочинений да изложений полшымо дене теве мо тергалтеш: 1) темым почын моштымаш; 2) каласкалыме стиль, тема да задаче дене келшышын, йылмын йонжө дене пайдаланен моштымаш; 3) чын возымо нормо ден правилым шотыш налмаш.

Кеч-могай сочинений ден изложений кок отметке дене аклалтеш: иктыже содержанияй ден йылме ойыртемышлан, весьже - грамотностьлан, лачшым манаш, орфографический, пунктуационный да йылме нормым эскерымылан.

Сочинений ден изложенийын содержанияйыштым аклыме годым теве мо шотыш налалтеш:

- тунемшын пашаже темылан да тун шонымашлан кузе келшен толеш;
- темым тичмашын почын пуэн мо;
- фактический материал чын кучылталтын мо;
- чын радам дене возымо мо.

Сочинений ден изложенийын йышме ойыртемыштым аклыме годым теве мом ончыман:

- турло мут да грамматический строй дене пайдаланымым;
- икгай стиль дене да соралын возымым;
- йылме шотышто экшыкым.

Грамотность тунемшын орфографический, пунктуационный да грамматический йонылышым мыняре ыштымыжым ончен аклалтеш.

«5» 1. Пашан содержанияйже тема дене турысnek келшен толеш.

2. Факт шотышто йонылыш уке.

3. Содержанийым радам дене каласкален пуымо.

4. Паша мут поянлыкше дене, турло предложенийым чон-ен моштымо дене, мутым чын ку-чыштмо дене ойыртегалтеш.

5. Ик стиль дене, соралын возымо. Содержаний могырым 1 экшык да йылме могырым 1-2 ситыдымаш лийын кертеш.

Грамотность шотышто: 1 орфографический, але 1 пунктуационный, але 1 грамматический йонылыш лийын кертеш.

«4» 1. Пашан содержанияйже тема дене ту IT шотышто келшен толеш (южо вере изиш ордыжко коранеш).

2. Содержаний тун шотышто чын, но южо фактым йонылышкучылтмо.

3. Шонымым каласкалыме радамым изиш луген пуымо.

4. Мут поянлык ден грамматический строй турло сынан.

5. Икгай стиль дене, соралын возымо.

Путынь пашаште содержанияй могырым экшык 2 деч шуко лийшаш огыл, йылме шотышто 3 - 4 ситыдымаш лийын кертеш.

Грамотность шотышто: 2 орфографический да 2 пунктуационный йонылыш але 1 орфографический да 3 пунктуационный йонылыш, але орфографический йонылыш уке годам 3 пунктуационный йонылыш, тыгак 2 грамматический йонылыш лийын кертеш.

«3» 1. Пашаште тема деч палынак коранеш

2. Тун шотышто чын, но йонылыш кучылтмо фактат коклан вашлиялтеш.

3. Шонымым каласкалыме радам южгунам лугалтеш.

4. Шукыж годым икгай мут ден предложений-влак улыт, южо шомакым йонылыш кучылтмо.

5. Стыльым луген возымо, йылме сӧраллык ок сите.

Путынь пашаште содержанияй могырым 4 экшык деч шуко лийшаш огыл да йылме шотышто 5 ситыдымаш марте лийын кертеш.

Грамотность шотышто: 4 орфографический да 4 пунктуационный йонылыш але 3 орфографический да 5 пунктуационный йонылыш, але орфографический уке годым 7 пунктуационный йонылыш (V классыште - 5 орфографический да 4 пунктуационный йонылыш), тыгак 4 грамматический йонылыш лийын кертеш.

«2»

1. Паша темылан келшен ок тол.

2. Шуко фактым йонылыш кучылтмо.

3. Пашан чыла ужашыштыже шонымым каласкалыме радамым лугымо, нунын коклаште кыл уке, планлан паша келшенок тол.

4. Турло мут пеш шагал, икгай кучык предложений-влак гына улыт, коклаштышт кыл уке гаяк, мутым чучкыдынак йонылыш кучылтмо.

5. Стыль икгайлак ок кой. Путынь пашаште содержанияй могырым 6 экшык деч шуко ыштыме, йылме шотышто 7 ситыдымаш утла уло.

Грамотность шотышто: 7 орфографический да 7 пунктуационный йонылыш, але 6 орфографический да 8 пунктуационный йонылыш, але 5 орфографический да 9 пунктуационный йонылыш, але 8 орфографический да 6 пунктуационный йонылыш, тыгак 7 грамматический йонылыш лийын кертеш.

Палемдымаш. 1. Сочиненийым аклыме годым тунемшын пашам шкевуя ыштымыжым, понен моштымыжым, сорал йылме дене возымыжым да сочиненийын ужашлажым моштен, чаткан чонымым шотыш налаш кулеш. Онай шонымаш уло да тудым сайын каласен пуымо гын, сочиненийлан икымше отметкым ик баллан кугемдаш лиеш.

2. Сочинений тиде нормышто ончыктым да иктат пеле-кок пачаш кугу гын, пашам аклыме годым «4» отметкым шындыме нормативым ик единицылан, а «3» отметкым шындыме нормативым кокытлан кугемдаш лиеш. Мутлан, 3 орфографический, 2 пунктуационный да 2 грамматический йонылыш уло гынат, грамотностьым аклыме годым «4» отметке шындалтеш (2-3-2, 2-2-3 йонылыш улмо годымат тыгак «4» отметке лиеш); 6-4-4, 4-6-4, 4-4-6 йонылыш уло гын, «3» отметкым шындыман; «5» отметкым шындыме годым сочиненийым палемдыме деч кугум возымо шотыш окналат.

3. Сочинений але изложений шуко шотышто сайын возалтын, но темым почын пуымо огыл гын, содержанияй ден йылмылан икымше отметкым сайым шындаш ок лий.

ТЕМЛЫМЕ МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКИЙ ЙӦН

Тачысе школышто сылнымутан литературым туныктым да сомыл ятыр у йӧным да урокым турло ИК-технологий дене пойдарымашым йодеш. Предмет деке тун требований-влак кокла гыч иктыже библиотеке фондышто примерный программыш пуртымо сылнымутан текст-влак ситыше лийшаш улыт. Тыгай текст-влакым пример шотеш «Марий литературым тунемме содержанияй» лончышто кажне класслан посна ончыктым. Мутат уке, тушто палемдыме произведений-влакын спискышт тичмаш огыл, туныктышо шкегыч нуным ешарен але тушечын келшышыжым ойырен налын кертеш.

Тыгак библиотеке фондышто предмет дене нормативный документ-влак (кугыжаныш стандарт, примерный программе), тунемме книга, литератур дене методический польш, паша тетрадь, дидактический материал, турло справочник, энциклопедий литератур да т.м. лийшаш улыт.

Материально-технический базе деке кызытсе требований гыч весыже - электронный библиотеке (теме дене кылдалтше информационно-справочный материал, сылнымутан текст але тудын ужашыже, историй документ, фотографий, видео, анимаций, таблице, схеме). Литературым тунемме процессыште писателын портретшым, фотографийым, демонстраций материалан альбомым (писателын илыш да усталык корныж нерген да т.м.), тыгак литературшанче терминологий таблицым кучылтман. Тидыже писатель дене палдарыме, сылнымутан произведенийым историко-литературный контекстыште лончылымо, вес предмет дене кылым пенгыдемдыме годым моткоч кулешан.

Календарно-тематическое планирование уроков родной литературы в 9 классе

Планирование составлено на основе Марийская литература. Примерная программа для основной школы / В.Т.Михайлов, П.А.Апакаев. - Йошкар-Ола: ГБОУ ДПО (ПК) С «Марийский институт образования», 2014

По программе – 34 часа

По учебному плану – 51

Тематический план составлен с расчетом на 51 час

Все темы включены

Учебник П.А.Апакаев, Г.Н.Бояринова. Марий литератур: 9 класслан учебник-хрестоматий. – Йошкар-Ола: Марий книга савыктыш, 2011

№	Урокын темыже	Ш	Жап	Жап
1	Марий сылнымутан литератур			
2	Кызытсе марий литератур			
3	Пошкырт кундеммысе марий литератур			
4	Яныш Ялкайнын илыш да усталык корныжо. М. Горький ден Я.Ялкайн кокласе кыл.			
5	Яныш Ялкайнын «Андрей Толкын» повестыын идейно-тематический содержанийже			
6	Яныш Ялкайнын «Андрей Толкын» повесть. Автобиографический образ.			
7	Яныш Ялкайнын «Андрей Толкын» повесть			
8	Яныш Ялкайнын «Андрей Толкын» повестыын чоналтмыже да сылнылыкше.			
9	К.Коршуновын илыш да усталык корныжо			
10	К, Коршуновын «Аксар ден Юлавий» драмын идейно-тематический содержанийже.			
11	К, Коршуновын «Аксар ден Юлавий» драмысе тун герой-влакын образышт			
12	К, Коршуновын «Аксар ден Юлавий» драмын чоналтмыже да сылнылык ойыртемыже.			
13	К, Коршуновын «Аксар ден Юлавий» драмысе герой-влакын образышт.			
14	Н.Арбан «Янлык пасет»			
15	Н.Арбан «Янлык пасет»			
16	Н. Ильяков. Илыш да усталык корныжо.			
17.	Н.Ильяков «Нимучашдыме муро» романын идейно-тематический содержанийже. Тун геройын образше.			
18.	«Нимучашжыме муро» романын чоналтмыже да сылнылык ойыртемыже.			

19.	Опак Микита 20-шо курымын ик ончылъенже.			
20	Опак Микита дене кылдалтше событий-влаклан эртерен, геройын шуаралт, кушкын толмо корныжо.			
21	Н.Ильяковын «Онтон Иван» ойлымашын идейно-тематический содержанийже.			
22	Кажне ен шке верыштыже лийшаш теме почеш сочинений			
23	Кажне ен шке верыштыже лийшаш теме почеш сочинений			
24	Семён Вишневский. Илыш да усталык корныжо.			
25	Семен Вишневский. «Пиал»поэмын идейно-тематический содержанийже.			
26	«Пиал»поэмын чоналтмыже, сылнылык ойыртемеже.			
27	«Мо тугай пиал?» ЙЛП			
28	Программе почеш темлыме произведений-влак. В.Чалай «Авамлан серыш» С.Вишневский «Шүм гыч шүмыш» Муса Джалиль «Мыйын мурем»			
29	Кызытсе марий литературын вянем ойыртемеже			
30	Ю.Рязанцев. «Ава шүм» почеламут.			
31	М.Илибаева.Илыш да усталык корныжо.			
32	М.Илибаева. «Орина кова»повестын идейно-тематический содержанийже.			
33	М.Илибаева. «Орина кова»повестын чоналтмыже да сылнылык ойыртемеже.			
34	Илышнам ме шке чонена.ЙЛП.			
35	С.Эсаулова. Поэт нерген ой. «Чодыра» почеламут.			
36	А.Васильев. Поэт нерген ой. «Мый йол үмбалне пенгыдын шогем» почеламут.			
37.	Программе почеш: М.Ушакова «Авамын куэже».			
38	М.Ушакова «Авамын куэже».			
39	Арво Валтон. Эстон сылнымут мастар нерген ой. «Тиде ик илышетлан мо тыланет күлеш» почеламут			
40	Верысе возышо Богданова Зоя Семеновнан «Шүм-чон сескем» книгаже почеш мутланымаш.			
41	Верысе возышо Богданова Зоя Семеновнан «Шүм-чон сескем» книгаже почеш мутланымаш.			
42	Г.Алексеевын «Шочмо мландын шокшыжо»			

	новеллын темыже да тўн шонымашыже.			
43	Г.Алексеевын «Шочмо мландын шокшыжо» новеллын тўн геройжо, тудын символ сынан улмыжо.			
44	Произведенийын чоналтмыже: завязке, кульминаций, развязке.			
45	Почеламут ден проза кокласе ойыртом			
46	Шымлымаш паша: Йоратыме литератур герой.			
47	Йоратыме почеламутым ушеш каласаш			
48	Новелла, баллада, очерк			
49	Чеверын, школ! ЙЛП			
50	Шымлымаш пашам иктешлымаш			
51	Илыш да усталык корнем. ЙЛП.			

Количество часов- 51

Из них Сочинение – 4

Развитие речи- 2

Теорий – 5

Изучение творчества и произведений- 39